

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte –Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Corjan Angela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Chiriliuc Anatolie XXXXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 31.05.2021 – 25.06.2021.

Instanța de apel: 29.07.2021 – 10.11.2021.

Instanța de recurs: 13.06.2022 – 10.08.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 25 iunie 2021, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Chiriliuc Anatolie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal și condamnat pentru fapta săvârșită, fiindu-i stabilită pedeapsa de 9 (nouă) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

S-a dispus a fi încasat din contul lui Chiriliuc Anatolie în beneficiul statului suma de 21 904 (douăzeci și unu mii nouă sute patru) lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest cererea procurorului a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, prima instanță a constatat că, Chiriliuc Anatolie la data de 12 martie 2021, aproximativ la ora 24:00, aflându-se în s. Coșernița, r-nul Criuleni la domiciliul Svetlanei Lupașcu, în rezultatul unui conflict apărut între el și Iurciuc Octavian, i-a aplicat intenționat multiple lovituri pe toată suprafața corpului, cauzându-i conform Raportului de expertiză judiciară nr.202116C0039 din 28 aprilie 2021, traumă cranio-cerebrală deschisă, hemoragie în țesăturile moi ale capului, fractura oaselor bolții și bazei craniului, hematom subdural, hemoragie subarahnoidiană, excoriații pe față, echimoze pe mâna dreaptă, cotul stâng,

ambii genunchi, în rezultatul cărora ultimul a fost internat la Spitalul raional Criuleni, unde în rezultatul leziunilor corporale primite, la data de 13 martie 2021, a decedat.

Acțiunile lui Chiriliuc Anatolie au fost încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi: *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viață, acțiuni care au provocat decesul victimei.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu cerere de apel de către inculpatul Chiriliuc Anatolie, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și emiterea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, a fost repus în termenul legal și, ulterior, respins ca nefondat apelul declarat de către inculpat.

4.1 Instanța de apel a reținut că cauza penală în prima instanță a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod procedură penală, în baza cererii scrise personal de inculpat (f.d. 121), confirmată și de avocat, acceptată prin încheierea protocolară a instanței de judecată din 04/06/2021.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, la caz instanța de apel a constatat, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Chiriliuc Anatolie în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, după indicii vătămarea intenționată gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viață, acțiuni care au provocat decesul victimei.*

Instanța de apel, verificând probele administrate prin prisma prevederilor art. 95 Cod procedură penală, adică din punct de vedere a admisibilității lor, le-a apreciat ca fiind pertinente, concludente și utile, nestabilind circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor.

A mai constatat instanța de apel că, sentința a fost contestată în partea individualizării pedepsei, astfel, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Cod procedură penală cu privire la încadrarea juridică, au lipsit.

Având în vedere argumentele apelului declarat în coraport cu circumstanțele constatate, instanța de apel a reținut că, inculpatul vina a recunoscut, a declarat prin înscris autentic, anexat la materialele cauzei că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, a solicitat judecarea cauzei penale pe paza probelor administrate în faza de urmărire penală nu a solicitat administrarea unor noi probe, pedeapsa urmează a fi stabilită cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală. Potrivit prevederilor art.16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(4) Cod penal, săvârșită de către Chiriliuc Anatolie prezintă un pericol social sporit și se clasifică ca fiind *deosebit de gravă*, totodată aceasta este intenționată și a avut ca urmări prejudiciabile, *decesul persoanei*. Concomitent, instanța de apel a reținut că, inculpatul Chiriliuc Anatolie, este căsătorit și are la întreținere trei copii minori (Vol. I, f.d. 227), anterior a fost condamnat, antecedente penale însă sunt stinse (Vol. II, f.d. 44-46), se caracterizează negativ (Vol. II, f.d. 47,52).

Din considerentele indicate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare, coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și temeiurile care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de apel a fost solidară cu aprecierea primei instanțe, că lui Chiriliuc Anatolie urmează să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 9 ani, care ținând cont de particularitățile cauzei va fi una echitabilă și va asigura atingerea scopului pedepsei, de reeducare și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât de către inculpat, cât și de alte persoane.

În susținerea concluziei privind repunerea apelului în termen instanța de apel a reținut, că potrivit recipisei inculpatul a primit copia sentinței la 25 iunie 2021, ultima zi de depunere al apelului fiind 10.07.2021 (f.d.142). Instanța de apel a menționat că cererea de apel a fost întocmită de inculpat la 12.07.2021, iar potrivit plicului anexat apelul a fost expediat la 14.07.2021 (f.d. 148).

În contextul dat, instanța de apel a reținut, că data de 10.07.2021 este sâmbătă, respectiv ultima zi de depunere al apelului este 12.07.2021, când a și fost întocmită, dar ținând cont, că inculpatul este sub strajă, ultimul nu a avut posibilitatea să-l expedieze în ziua întocmirii fiind transmis conform procedurii secției speciale sau cancelariei penitenciarului, ulterior expediat instanței.

Luând în considerație cele enunțate, cu referire la art. 231 Cod de procedură penală, instanța de apel a repus în termenul legal apelul declarat de către inculpatul Chiriliuc Anatolie.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Corjan Angela în numele inculpatului, prin care invocând incidența *pct. 6) și 13)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, trimiterea cauzei la rejudecare sau rejudecarea cauzei, cu pronunțarea deciziei de micșorare a pedepsei.

5.1 În susținerea recursului avocatul Corjan Angela în numele inculpatului invocă:

- instanța de apel nu a ținut cont de cele invocate de inculpat în cererea sa;
- nici una din probe administrate nu indică asupra circumstanțelor agravante, astfel încât la individualizarea pedepsei să-i fie aplicată inculpatului o pedeapsă mai aspră;

- nu s-a ținut cont de stingerea antecedentelor penale, de circumstanțele atenuante, de condițiile de viață ale familiei inculpatului, existența mai multor persoane la întreținere și influența mărimii pedepsei aplicate aleasă de instanță asupra vieții familiei acestuia;

- a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului (Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat

împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Potrivit recursului declarat, autorul își întemeiază criticile, prin prisma temeiului de casare prevăzut la *pct. 6) și 13)* alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume, referindu-se la situațiile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului (Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia).*

Colegiul reține că avocatul Corjan Angela, care acționează în numele inculpatului Chiriliuc Anatolie, este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care

atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei, ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că, prin sentința primei instanțe, Chiriliuc Anatolie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal și condamnat pentru fapta săvârșită, fiindu-i stabilită pedeapsa de 9 (nouă) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, soluție ce a fost menținută și de instanța de apel.

Colegiul penal menționează că pedeapsa prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal prevede închisoare de la 12 la 15 ani, cauza penală în privința lui Chiriliuc Anatolie a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatului fiindu-i aplicate prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis, că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei inculpatului Chiriliuc Anatolie, pedeapsa fiind aplicată în limitele sancțiunii prevăzute de infracțiunea incriminată.

Astfel, la menținerea soluției primei instanțe de aplicare a pedepsei cu închisoare lui Chiriliuc Anatolie, instanța de apel a ținut cont că inculpatul a săvârșit cu intenție o infracțiune deosebit de gravă, ce a avut ca urmare - decesul persoanei, a luat în considerare personalitatea inculpatului, faptul că a recunoscut vina pentru săvârșirea infracțiunii, este căsătorit și are la întreținere trei copii minori (Vol. I, f.d. 227), anterior a fost condamnat, antecedente penale însă sunt stinse (Vol. II, f.d. 44-46), se caracterizează negativ (Vol. II, f.d. 47,52).

Analizând temeiurile invocate în recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră că, în prezenta speță acestea nu și-au găsit confirmarea, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la

individualizarea pedepsei în privința inculpatului Chiriliuc Anatolie și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile articolelor 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea.

Totodată, Colegiul penal atestă că pedeapsa închisorii aplicată inculpatului Chiriliuc Anatolie corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, nefiind constatat că corectarea lui este posibilă fără a fi supus răspunderii penale.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate.

Colegiul penal consideră că circumstanțele invocate în recurs de către avocatul Corjan Angela, au fost luate în considerație de către instanța de apel la individualizarea pedepsei penale, stabilindu-i inculpatului pedeapsa prevăzută de prevederile legale.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, deoarece instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul inculpatului, decizia pronunțată cuprinzând motivele pe care se întemeiată soluția.

Cu referire la temeiul de recurs prevăzut în pct. 13) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, invocat de către avocatul Corjan Angela, cu mențiunea - Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia, Colegiul penal menționează următoarele:

Potrivit art. 427 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului doar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 10.11.2021, pronunțarea deciziei integrale fiind la 22.12.2021, iar Legea amnistiei, fiind adoptată la 24.12.2021, a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial - 31.12.2021.

Prin urmare, cauza penală a fost soluționată înainte de intrarea în vigoare a Legii privind amnistia cu anunțarea verdictului în cadrul ședinței din 10.11.2021.

Așadar, chestiunea abordată, odată apărută după pronunțarea deciziei de către instanța de apel, care împreună cu sentința au devenit definitive și executorii în virtutea prevederilor art. 415 alin. (3), 466 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (5) Cod de procedură penală, nu cade sub incidența procedurii de recurs ordinar, neconstituind erori de drept comise de instanțele de fond care urmează a fi reparate pe această cale de atac.

Ori, conform art. 65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este de condamnare, iar aplicarea actului de amnistie față de persoana condamnată, a cărei sentință a devenit definitivă și executorie, se soluționează deja, la etapa executării pedepsei, în corespundere cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 15) - 472 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală, întemeiată și motivată.

Totodată, Colegiul penal reține faptul că, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în prima instanță și în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*Bujnița vs Moldova*, 16 ianuarie 2007, § 20).

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, statuează că, temeiurile invocate de către avocatul Corjan Angela în numele inculpatului Chiriliuc Anatolie, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 13) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Corjan Angela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Chiriliuc Anatolie XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **26 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie